

SVENSKA SOM ANDRASPRÅK 12.3.2019

Dessa *exempel på fullpoängssvar* är inte bindande vid Studentexamensnämndens bedömning. Den slutgiltiga bedömningen fastställs av examensämnets censorer.

Nämnden kan utöver de exempelsvar som publiceras här även godkänna andra möjliga uttryckssätt.

Provprestationerna får inte kopieras. De är sekretessbelagda dokument.

De kriterier utifrån vilka uppgifterna 1.4., 1.5., 2.5., 3.4., 3.5., 3.6., 4, 5 och 6 bedöms finns beskrivna i Studentexamensnämndens föreskrifter om provet i svenska som andraspråk.

https://www.ylioppilastutkinto.fi/images/sivuston_tiedostot/Ohjeet/Koekohtaiset/foreskrifter_svenska_som_andrasprak_2018.pdf

DEL I: Hörförståelse

1. Ted och Kaj pratar om vänskap

- 1.1. Namnen på åtta vänner
- 1.2. Han har inte så många vänner att välja mellan.
- 1.3. Att Lo inte kan anses vara en vän
- 1.4. Han skickade ett ganska oartigt sms efter en lång paus. Kaj upplevde att Ted var totalt ointresserad av hur Kaj mår. I svaret är det viktigt att examinanden visar att hen förstått poängen i diskussionen och motiverar sitt svar t.ex. så här: Om man skickar sms till en vän är det viktigt med etiketten och att visa att man bryr sig på riktigt, t ex. genom att inleda med en hälsning och fråga hur den andre mår – inte bara gå rakt på sak.
- 1.5. Utgående från diskussionen kan man t.ex. notera följande om förhållandet mellan Ted och Kaj:
 - de jobbar tillsammans
 - de känner varandra bra
 - Kaj upplever att Ted är en av hans närmaste vänner
 - de litar på varandra
 - de skojar och skrattar med varandra
 - de verkar kunna vara sig själva i sitt förhållande.

2. Myten om Narcissus

- 2.1. Att han har svårt att bli förälskad i någon
- 2.2. För att han är besatt av sig själv
- 2.3. Hon märker att han håller på att försvinna.
- 2.4. Det har fått en vidgad innebörd på sistone.
- 2.5. I svaret är det viktigt att examinanden visar att hen förstått vad som menas med ordet narcissistisk utgående från det som berättas om narcissism i radioprogrammet. I ett gott svar ska examinanden ta ställning till påståendet om att en hel generation kan vara narcissistisk. Det kan t.ex. göras genom att påstå att selfie-kulturen på sociala medier gör vår generation narcissistisk. Examinanden kan också vara av annan åsikt.

3. Kärlekens fysiologi

- 3.1. Först dras vi fysiskt till varandra, till slut älskar vi varandra.
- 3.2. Var belöningssystemet sitter i hjärnan
- 3.3. Att de två hormonerna påverkar oss på olika sätt
- 3.4. Katarina Gospic kallar oxytocin för myshormon som etyder att hormonet ger en känsla av välbefinnande. Oxytocinet gör att vi gärna kommer nära andra personer, vi blir lugnare och har mindre ångest. Det är också det hormonet som frigörs i hjärnan när vi ammar och föder barn. Vi känner oss tryggare.
- 3.5. Fördelarna med att endast blir förälskad i en person åt gången är enligt Katarina Gospic en viss trygghet och en större sannolikhet att få sex och kunna föröka sig. Att inte ha en fast partner som man är förälskad i innebär enligt henne osäkerhet och mindre chanser till sex och förökning.
- 3.6. Malou von Sivers försöker göra det lättare för tittarna att förstå det som Katarina Gospic förklarar t.ex. genom att ställa frågor, kommentera det som KG säger och förklara det som KG säger med andra ord. Hon har också ett annat tempo än KG och ett lugn som gör ämnet lättare att ta till sig.

DEL II: Läskompetens

4. På jakt efter extrema upplevelser (50 p.)

- 4.1. Hon ser det som en utmaning och vill lära sig nya saker hela tiden. Hon är också nyfiken, och sporten ger henne positiva känslor. Hon är beroende av sin sport. För henne skulle livet sakna mening om hon slutade köra rally.
- 4.2. Enligt Johan Plate har den ena typen av extremidrottare en obalans i hjärnan när det gäller ett enzym, och de vill ta stora risker, få upplevelser och tänja på gränserna. Den andra typen av extremidrottare, uthållighetsidrottare, vill bara kunna konkurrera med andra idrottare och känna sig bäst på något. De har ingen obalans i enzymnivån. Båda typerna är på sätt och vis beroende av en viss sorts upplevelser.
- 4.3. Extremidrottarna tar stora risker som kan ha skadliga konsekvenser. Extremsporter kan orsaka ett så svårt beroende att de sociala relationerna lider. Extremidrottarna kan också få både mentala problem och fysiska skador och till och med dö.
- 4.4. Både Tobias och Sebastian gillar uppenbarligen det de gör, fysisk aktivitet och svåra utmaningar. Båda tycker om den adrenalinkick och de starka känslor och upplevelser som sporten ger. De vill också hela tiden bli bättre.
- 4.5. Svaret på uppgiften ska visa att man förstått vad det innebär att riskera livet för att få en extrem upplevelse i ljuset av artikeln. Svaret ska vara motiverat.

DEL III: Skrivkompetens

5. Kort skrivuppgift: Festtal på 18-årsdagen (30 p.)

Kommentaren bedöms med hjälp av bedömningskriterierna för den korta skrivuppgiften i föreskrifterna för provet i svenska som andraspråk och följande uppgiftsspecifika beskrivning av ett gott svar.

I den korta skrivuppgiften förväntas examinandena skriva ett festtal. Talet ska innehålla cirka 500–800 tecken. Ett festtal som avviker från det rekommenderade teckenantalet ges inte poängavdrag.

En god text kan t.ex. kännetecknas av följande egenskaper:

- Texten är utformad som ett festtal som innehåller en ändamålsenlig inledning och avslutning.
- Examinanden tar fasta på de rättigheter och skyldigheter som gäller 18-åringar och som nämns i materialet.
- Examinanden anpassar smidigt de utvalda rättigheterna och skyldigheterna till festtalets kontext.

Poängsättning av provet:

Uppgift	Antal deluppgifter	Poängsättning	Max	
1.1.–1.3.	3 x	2/0 p.	6 p.	} 16 p.
1.4.–1.5.	2 x	5–0 p.	10 p.	
2.1.–2.4.	4 x	2/0 p.	8 p.	} 13 p.
2.5.	1 x	5–0 p.	5 p.	
3.1.–3.3.	3 x	2/0 p.	6 p.	} 21 p.
3.4.–3.6.	3 x	5–0 p.	15 p.	
4	5 x	10–0 p.	50 p.	
5	1 x	Max	30 p.	
6	1 x	Max	99 p.	
		Totalt	229 p.	

Övrigt som bör beaktas i bedömningen:

Bedömning av skrivprestationer

Fel och problematiska ställen stryks alltid under. Man behöver inte kommentera varje understrykning i ord, men i kommentarsfältet kan man om man vill kommentera vilket ställe som helst.